

SLOVENSKI VESTNIK

CELOVEC
ČETRTEK
29. FEB.
1996

Letnik 51
Štev. 9 (2848)

Cena 10 šil.

Izhaja v Celovcu
Erscheinungsort
Klagenfurt

Verlagspostamt
9020 Klagenfurt
Poštni urad
9020 Celovec
P. b. b.

Gradiščanski Hrvati proti etnični zbornici

Na zadnji seji sosveta za narodno skupnost gradiščanskih Hrvatov v četrtek prejšnjega tedna so se člani soglasno izrekli proti vsakršnim poskusom Smollejevega centra na Dunaju (CAN), da bi ustanovili etnično zbornico za manjšine. Prav tako so se izrekli proti posebnemu manjšinskemu mandatu v zakonodajnih telesih, kot to zahtevajo Smolle, Narodni svet koroških Slovencev in Enotna lista.

Narodnostni svet se je s tem jasno in nedvoumno priznal h gradiščanski poti sožitja in se distanciral od vseh poskusov getoi-

ziranja, ki prihajajo od zunaj, je poudaril namestnik predsednika sosveta Martin Ivančič v izjavi za tisk. Hrvatje želijo iti po poti integracije v stranke in odklanjajo demokratsko-politične posebne zalogačke (»demokratiepolitische Extrawürste) dunajskega centra. Kot smo poročali že v prejšnji številki SV, so Smolle, Narodni svet in Entona lista na skupni tiskovni konferenci ponovno zahtevali etnično zbornico in polnovreden virilni mandat.

Sosvet je tudi izrazil upanje, da se bo nova vlada čimprej ukvarjala

z novelizacijo zakona o narodnih skupnostih in da ga bodo sklenili še v tej legislaturni periodi. V posebni resoluciji pa so zahtevali, naj bi bilo mogoče videti televizijske oddaje »Dobar dan, Hrvati« po vsej Avstriji. Več kot tretjina gradiščanskih Hrvatov ne živi na Gradiščanskem in zato oddaj v hrvaščini ne morejo spremljati. Prav zanje pa je kontakt z materinščino velikega pomena za ohranitev jezika in identitete. Poleg tega pa je potrebno, da se tudi večinski narod informira o zadevah manjšine.

S. W.

5 klavzure Zveze slovenskih organizacij v Medijskih toplicah

ZSO na klavzuri v Sloveniji

Zadnji občni zbor Zveze slovenskih organizacij je precej »pomladil« odbore; z namenom, da posvetijo več časa perečim vprašanjem, so se odborniki sestali v Medijskih toplicah v Sloveniji.

Na dvodnevni klavzuri so udeleženci zavzeli stališča do aktualnih vprašanj narodne skupnosti. Precej časa so posvetili problemom dvojezičnega šolstva oziroma izobraževanja; razširitev dvojezičnega pouka na četrti razred ljudske šole, izobraževanje učiteljev in (ne)ustreznost uporabe dvojezičnosti v sedanji obliki predvsem v razredih, kjer je večina otrok z nemško materinščino. Prereševali so odnose organizacije tako znotraj narodne skupnosti

kot tudi s Slovenijo oz. z njenimi vladnimi strukturami ter odnose do deželnih in zveznih oblasti. Ni pa presenetilo, da so natančno obravnavali tudi medijsko obveščanje o manjšini tudi za tiste, ki slovenščine ne razumejo. Zopet so poudarili izreden pomen sprejema televizijske in radijske mreže RTV Slovenija, saj gre za prisotnost jezika v prostoru, kar je za konzumenta tudi jezikovna šola, ki je ne gre podcenjevati. Nedopustno in nerazumljivo je dejstvo, da v času silnega tehnološkega napredka in computerizacije ni mogoče sprejemati slovenskih programov, medtem ko so dosegljivi od italijanskih do nemških in švicarskih (pa še kaj

zraven) skoraj vsi srednjeevropski programi.

Pomembno je, da se je ustanovil tudi gospodarski odbor, saj se je v zadnjih letih v ZSO prav to področje zanemarjalo. Z novimi in kompetentnimi odborniki se namerava organizacija pospešeno ukvarjati z gospodarskimi zadevami.

O odnosih znotraj manjšine pa so odborniki ponovno menili, da se je treba partnersko pogovarjati z drugo strešno organizacijo, z NSKS, in da je potrebno oživiti koordinacijski komite koroških Slovencev, ki je pred leti deloval, a je žal zamrl. Pogovorna baza mora biti pomembna vsem, ki se resnično zavzemajo za izboljšanje položaja manjšine.

18. zimski pohod »Arihova peč«

v spomin na padle borce pod Arihovo pečjo
v nedeljo, 3. 3. 1996 ob 9. uri

pri Polancu
na Čemernici (Hodnina)
nad Šentjakobom v Rožu

Alpska konferenca

V torek se je na Brdu pri Kranju končala konferenca alpskih in obalpskih držav, ustanovljena leta 1991. Tedaj je bila tudi podpisana konvencija o zaščiti Alp, ki je razdeljena na 12 področij. Zadnja leta je konferenci predsedovala Slovenija. Na Brdu so se zbrali ministri za varstvo okolja in visoki vladni predstavniki vseh povezanih držav, konferenco pa je vodil slovenski minister za okolje in prostor dr. Pavel Gantar.

Tokrat je konferenca po temeljnih dvehletnih pripravah obravnavala varstvo gozdov, turizem in promet. Za prvo področje so države uskladile svoja stališča in podpisale obvezujoč protokol. Večja različnost mnenj se je pokazala na področju turizma in prometa. Francija se na primer ne strinja z večinsko zahtevo po omejevanju umetnega zasnježevanja, Avstrija pa se upira pritiskom nekaterih držav, predvsem Nemčiji, za večji prometni pretok skozi svoj izključno alpski prostor. Prav o prometu bodo članice alpske konference ponovno razpravljale na izredni konferenci jeseni t. l. na Dunaju. Na željo večine držav je Slovenija ostala predsedujoča konferenci za nadaljnji dve leti.

Beg se nadaljuje

Sarajevo, še pred dobrim letom razglašeno kot srbsko mesto, postaja vse bolj nesrbsko. Ob dokaj doslednem izvajanju daytonskega sporazuma posamezne dele Sarajeva prevzemajo oblasti bosansko-hercegovske federacije, srbsko prebivalstvo pa beži na področje bosanske republike srbske. Ob prevzemu Vogošče so vladne oblasti v njej našle le še okrog 2.500 Srbov, okrog 16.000 pa jih je pred tem pobegnilo. Enako se dogaja v Ilijašu, Grbavici, Ilidži in drugih mestnih četrtih in primestnih naseljih.

K & K CENTER V ŠENTJANŽU

vabi na parodijo starih popevk

MÄNNER LIEBE LEIDENSCHAFT
(Moški, ljubezen, strast)

v petek, 1. marca 1996, ob 19.30 v Šentjanžu

Katrin Weber, Thomas Pohl, David Wagner (klavir)
in Heidelinde Leutgöb (režija) parodirajo stare in
nove šlagerje o »večnih temah«.

ČRTANA MILIJARDA ZA VRTCE

»Sparpaket« prizadel ženske

Deželna svetnica Karin Achatz sicer upa, da se bo vendarle še našel denar za 69 otroških vrtcev, ki so bili načrtovani s tako imenovano »Kindergartenmilliarde«. Z Dunaja je namreč prišla vest, da ne bo z denarjem nič: milijarda je postala žrtev varčevalnih ukrepov vlade.

Ta žrtev pomeni udarec predvsem za ženske. Če ni mogoče priti do otroškega varstva, je veliko žensk primoranih ostati doma. Znano je, da več kot 80 odstotkov žensk želi biti zaposlenih; če to ni mogoče, nimajo lastne pokojnine, v primeru ločitve nimajo niti dovolj let zaposlitve in morajo na stara leta često živeti od socialne pomoči. Delovna mesta so neposredno povezana z možnostmi otroškega varstva. Če milijarde za vrtce ne bo, se na Koroškem načrtom za vrtce ne nameravajo odreči: sredstva naj bi prišla iz drugih virov, čeprav bo to trajalo malo dlje.

Achatzova je našela nekaj institucij, ki so jih na Koroškem v zadnjih letih ustanovili za ženske. Načrtujejo še pravno svetovalnico v Wolfsbergu in v Spittalu,

Karin Achatz in Anni Pawlik

tečaje za nego bolnikov, zavzemajo se za znižan prispevek za socialno zavarovanje oseb, ki negujejo bolnike, posebna skrb pa velja ženskam, starejšim od 35 let. Na delovnem trgu ženske te starosti že težko dobijo službo.

Mestna svetnica Anni Pawlik pa je novinarjem predstavila program ženskega kulturnega tedna od 29. februarja do 8. marca, ki je posvečen mednarodnemu dnevu žena. Stroške si bosta delila dežela in mesto. Zanimiva fotografska razstava o

ženski na delovnem mestu bo prva prireditev, želijo pa si, da bi jo bilo mogoče posredovati tudi šolam. Pisateljica Anja Meulenbelt bo predavala o odnosih med spoloma in med ženskami samimi, na voljo je tudi niz filmov v nekdanjem Volkskinu, teden pa bo zaključil kabaret, ki ga bo imela Regina Hofer iz Gmundna, po poklicu zdravnica, in ki jemlje na piko stare in nove klišeje žensk.

Vse prireditve lahko obiščete brez vstopnine. S. W.

GOSPODARSKA ZBORNICA

Pomanjkanje vajencev

Koroška gospodarska zbornica bije plat zvona. Število vajencev in tudi vajeniških mest dramatično upada. V primerjavi z letom 1994 je bilo lani za 3,8% manj vajencev, od leta 1979, takrat jih je bilo največ, pa jih je samo na Koroškem 5895 manj.

Gospodarska zbornica upadanje števila vajencev na eni strani utemeljuje s precej večjo privlačnostjo višjeizobraževalnih šol, na drugi strani pa je vse manj podjetij pripravljenih sprejeti vajence. Letos je za tretjino manj vajeniških mest. Srednje- in dolgoročno to vodi v rastočo brezposelnost mladine ter v pomanjkanje kvalificiranih delavcev.

Da bi dvignila pripravljenost podjetij za sprejem vajencev, Koroška gospodarska zbornica med drugim predlaga finančno razbremenitev vajeniških podjetij na davčnem in socialnovarstvenem področju in pravico, da v primeru nesposobnosti oz. nepripravljenosti vajenca pod nadzorstvom delovnega sodišča lahko prekinejo vajeniško razmerje. Sedaj tega ne smejo.

Tudi mladinski zaščitni zakon da je v marsičem popolnoma zastarel, preveč birokratičen in nefleksibilen, kar podjetja dodatno odbija, da bi nameščala vajence. Ugled vajeniškega statusu pa bi strokovna matura brezdvomno zelo dvignila.

Podjetja in gospodarska zbornica pa že dalj časa ugotavljajo, da je splošno znanje vajencev ob njihovem vstopu v poklicno izobraževanje zelo nizko. Menda nekateri vajenci niti najosnovnejših računskih veščin ne obvladajo, mnogi pa imajo sploh težave s pisanjem in branjem oz. jezika v pisni obliki skoraj ne obvladajo in zato nekateri strokovnjaki že govorijo o pritaženem analfabetizmu v naši družbi. To stanje pa seveda dodatno zavira napredek v poklicni in strokovni šoli.

Pri mizarjih, gradbenih poklicih, kot so to pleskarji in kleparji, ter v živilski stroki so na Koroškem še prosta delovna in vajeniška mesta, manj rožnati so pa izgledi pri mehanikih, trgovskih poklicih in frizerjih.

Franc Wakounig

SLOVENSKO-ITALIJANSKA SOSEŠČINA

Italija Slovincem očita genocid nad Italijani

Italijansko-slovenski odnosi so se od osamosvojitve Slovenije postopoma, a zanesljivo ohlajevali. Vzroka za to ne gre iskati le v političnem in verbalnem izsiljevanju, ki je Italije kot države nevredno, in njeni trditvi o slovenskem in hrvaškem »zgodovinskem dolgu do Italije«, ki je docela neutemeljena in iz trte zvita, ampak tudi v cagastem, neodločnem, popustljivem in dostikrat skoraj mevžastem reagiranju mlade republike Slovenije na te očitne laži.

Pri tem je Oglej samo vrh ledene gore. Sicer je neki slovenski strankarski veljak, ki je bil celo zunanji minister, svojim parlamentarnim kolegom stavil izjemno retorično vprašanje o jajcih, ki da jih sploh imajo, a v zunanjepolitičnem odnosu z zapadno sosedo o njih ni bilo dosti sledu. Predvsem sedaj ne, ko je Italija, in to tako uradni Rim kot tudi politični krogi neofašistov in bivših ezulov, obtožila Slovenijo genocida nad italijanskim narodom. O dejanskem genocidu in napadu na Slovence in Hrvatce, ki ga je v času fašizma (med 1918-1945) načrtno storila Italija, pa Rim seveda molči in se dela žrtev. Slovenija pa doslej ni znala, hotela, mogla ali ne vem kaj odločno vrniti ta morebitni usodni udarec italijanskega pravosodja oz. Faresine (italijansko zunanje ministrstvo).

Italijansko državno tožilstvo namreč namerava sprožiti proti dvanajstim Slovincem in Hrvatom kazenski postopek na os-

Med ofenzivo so Italijani 22. avgusta 1942 v Zavrhu nad Cerknico ustrelili 4 domačine, ki so si sami morali izkopati grob.

novi obtožbe o genocidu. Pri tem se sklicuje na partizanski upor Slovencev in Hrvatov proti italijanski (okupatorski - op. pisca) oblasti, in ga skuša predstaviti kot »programirano uničenje italijanskega prebivalstva«. V tej zvezi je zanimivo, da je to tezo oz. trditev in iste potvorjene informacije, ki jih najbolj zastopajo razne kriminalne lože, revanšistični krogi ter skupine v osmradiju tajnih služb, že pred leti zavrnila preiskava tržaškega tožilstva, ki je uporabilo mnogo prič in tudi gradiva notranjega ministrstva. Cilj te sodnijske farse je tudi, da se v časih notranjepolitičnih kriz in homatij spelje pozornost na zunanjepolitičnega sovraga in se hkrati skuša za-

meiliti dejstvo, da je bila Italija članica fašističnih in nacističnih sil Osi.

Na Apeninu se čujejo (redki) glasovi, ki govorijo o sramoti za demokratično Italijo in o novem povodu za nepotrebne mednarodne napetosti v Evropi. Kajti če bosta Slovenija in Hrvaška prisiljeni mednarodnemu tisku ponovno odpreti dostop do tisočev dosjejev, deloma shranjenih v arhivih Združenih narodov, z dokazi resničnega genocida, ki ga je zagrešila Italija nad Slovenci in Hrvatci, in o še živečih nekaznovanih italijanskih vojnih zločincih, potem bo to hud udarec za Italijo, ki zaradi notranjepolitičnih tektonskih linij ne bo brez posledic za stabilnost Zahoda.

Italijanska revanšistična stran pri svojem rovarjenju proti Sloveniji (in Hrvaški) pogreva mit o fojbah (kraških jamah), v katere so menda Slovenci in Hrvati metali »nedolžne italijanske žrtve«. Ne glede na to, da je ta trditev res vprašljivega izvora, pa je tržaški dnevnik Il Piccolo sprožil medijsko hajko proti vzhodnim sosedom in pred nedavnim so njegovi novinarji preko podatkov italijanskega pokojninskega zavoda, ki nekaj tisočem Slovincem in Hrvatom izplačuje pokojnine za italijansko delovno dobo, skušali priti do »prič« genocida nad Italijani. Obenem pa so hoteli navezati stik s predstavniki nekaterih slovenskih desničarskih

strank, katerim bi morda takšni »zločini« prišli prav.

Saj ni nobena skrivnost, da so italijanski revanšisti naklonjeni tistim slovenskim krogom, ki se zavzemajo za rehabilitacijo agresorjev v drugi svetovni vojni, in da nekateri od njih prav odkrito obžalujejo, da Demos in samozvane stranke »slovenske pomladi« niso več na oblasti ter da so jih zamenjali »beograjski komunisti« Drnovšek, Kučan, Thaler, Školč in drugi.

Dimenzije nasilja pa dobivajo tista grozilna pisma, ki so jih pred dnevi sprejele nekatere osebe na slovenski Obali in v katerih neki Maurizio Colarich grozi »Jugoslovcem«, da tudi v Trstu in Italiji obstajajo policija in sodišča.

Uradna Slovenija je na te napade že reagirala, vendar skuša konflikt rešiti po mirni poti, hkrati pa opozarja na to, da italijanska stran noče odpreti fojbe, v katerih po njenih trditvah menda ležijo ostanke pobitih Italijanov.

Če bi jih namreč odprla, bi se najbrž izkazalo, da tam ležijo predvsem trupla nemških vojakov, in potem ne bi mogla več kar naprej zganjati neokusne in nevarne politične špekulacije.

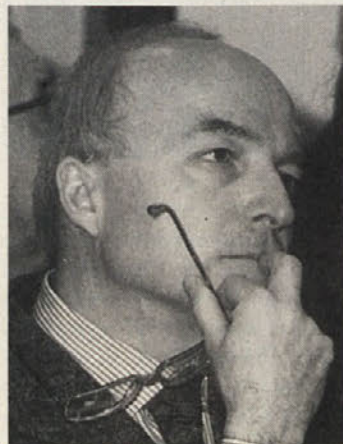
Ostro pa so proti italijanskim podtikavanjem protestirali slovenski in hrvaški protifašistični borci ter ugotovili, da s temi napadi Italija hoče prikriti svoječasno fašistično nasilje nad Slovani.

Franc Wakounig

PROTI (NE)KULTURI ZAMOLČEVANJA

V Tržiču predstavili knjigo »Mauthausen na Ljubelju«

»Ko bo spomin na ta grozna taborišča zamrl, grozi nevarnost, da bo nastala spet nova« – te besede bivšega interniranca in partizana so v petek, 23. februarja, v Tržiču kot opozorilo in svarilo zaključile predstavitev knjige »Mauthausen na Ljubelju – koncentracijsko taborišče na slovensko-avstrijski meji« Janka Tišlerja in Jožeta Rovška.

Francoski veleposlanik v Sloveniji Bernard Poncet

Da se v Tržiču zavedajo svoje zgodovine, temnih in težkih let, mesecev in dni nemške okupacije, predvsem pa dobe, ko je visoko nad mestom pri Sveti Ani ter pozneje tudi na koroški strani nacistična oblast uredila podružnico uničevalnega koncentracijskega taborišča Mauthausen in tam kot sužnje izkoriščala in pokončevala svobodoljubne ljudi iz domala vse Evrope, da so kopali predor skozi Karavanke,

je potrdila petkova predstavitev omenjene knjige. Prireditev je bila občina Tržič, obisk v dvorani Glasbene šole pa zelo dober. Med gosti sta bila tudi francoski in ruski ambasador v Sloveniji in tako izpričala, da obe državi merita Slovenijo tudi po njenem odnosu do anti-fašističnih in antinacističnih temeljev Evrope.

Predstavitve knjige »Mauthausen na Ljubelju« in pogovor z inž. Jankom Tišlerjem kot kronskim dokumentaristom ljubljanskega taborišča je bila prva prireditev v nizu tržičskih pogovornih večerov, s katerimi želi in upa občina zbuditi in pritegniti zanimanje občanov za krajevno dogajanje, kakor je dejal župan Pavel Rupar, ki je seveda tudi moderiral večer. V uvodu je nakazal prepad med željo, da bi bile grozote koncentracijskih taborišč in vojnega nasilja za vselej pregnane v zgodovinske knjige, in med kruto resnico krvavega nasilja na Balkanu in drugod po svetu.

Dr. Mirko Wakounig je v imenu izdajatelja, Slovenske prosvetne zveze in založbe Drava, na kratko orisal nastanek knjige. Naglasil je, da je prav (ne)kultura zamolčevanja in odiranja omogočala in dopuščala, da je taborišče na Ljubelju, in to na obeh straneh gorkega masiva Karavank, tako hitro šlo v pozabo in bi v njej docela potonilo ter izginilo iz zavesti ljudi, če ne bi bilo Janka Tišlerja, ki je zbiral vse dokumente, če ne bi bilo spomenika pri taborišču na

Ob predstavitvi v Tržiču. Z leve: Jože Rovšek, župan Pavel Rupar, veleposlanik Ruske federacije v Sloveniji Aleksej Leonidovič Nikiforov, inž. Janko Tišler in dr. Mirko Wakounig

slovenski strani in če se na celovški univerzi ne bi zbrala skupina srčnih ljudi, ki so začeli odkrivati zasuto lokalno zgodovino. Wakounig se je posebej zahvalil Janku Tišlerju in Jožetu Rovšku, ki je uredil obširen dokumentacijski material in ga pripravil za izdajo v knjižni obliki, ter občini Tržič in njenemu županu Ruparju za zgledno pripravljeno predstavitev knjige.

Z neponovljivim elanom in njemu lastno pripovedno dinamiko je Janko Tišler takoj pritegnil številne poslušalce. Na začetku je opisal politično, socialno in sploh zgodovinsko ozadje takratnega časa in kako je kot civilni delavec prišel na

gradbišče tunela ter s tem dobil stik s taboriščniki. Z originalnimi dokumenti, ki jih je po navodilu mentorja prof. Štera in ob pomoči svojega delovnega šefa inž. Čerina kot član OF najskrbneje zbiral in hranil, z dnevniki in s točnim opisom dogodkov je podal verno podobo dogodkov v taborišču, pri gradnji tunela in v širši okolici

vse do Slovenjega Plajberka in Sel.

Veleposlanika Francije in Rusije sta se Janku Tišlerju zahvalila za veliko dokumentacijsko delo, sploh pa slovenskemu narodu za vso pomoč in podporo, ki jo je dajal takratnim taboriščnikom na Ljubelju. Večer je olepšal in obogatil »Kvartet Rož«.

F. Wakounig

ŠOLSKA ZAKONODAJA V SLOVENIJI

Od leta 2002 pouk o verstvih

Po dolgotrajni razpravi je bila sredi februarja v slovenskem državnem zboru sprejeta nova zakonodaja o šolstvu, ki jo sestavljajo štiri zakoni, obravnavajo pa celotno področje izobraževanja od vrtcev do srednjega šolstva vključno z obšolskim izobraževanjem odraslih. Tvorec te tako pomembne zakonodaje je bil minister za šolstvo dr. Slavko Gaber. Čeprav je splošni zakon o šolstvu uzakonil laično, torej apolitično šolo, pa so se ob zaključnem zakonu o osnovni šoli lomila kopja ob spornem 17. členu, ki v osnovno šolo, v sedmi, osmi in deveti razred, uvaja izbirni predmet o verstvih.

Po predhodni dolgi razpravi je ministrstvo za šolstvo in šport v zadnjem predlogu vneslo poleg pouka etike tudi pouk verstva, v razpravi pa je bil dodan še alternativni pouk retorike. Poslanci so se največ zadrževali prav ob pouku religije. Opozicija mu je seveda nasprotovala in opozarjala, da njegova uvedba ruši laično šolo. Kljub

vsem dokazovanjem ministra, da to ni verouk, pač pa le laični pouk o religijah, pa je veljalo prepričanje, da bo ta pouk spustil v šolo Cerkev, »ki razdvaja in hujska slovenski narod«. Poslanica Mateja Kožuh-Novak je celo menila: »Dobivamo veliko hujšega, usposobljenega monopolista, kot je bila nekoč partija«. Rušenje laične šole in monopolizem slovenske Cerkve pri uvajanju tega predmeta izvira iz kar množičnega prepričanja, da bodo ta pouk izvajali katoliški duhovniki, saj v Sloveniji ni posebnega študija religiologije, prav tako pa predvideno enosemestrsko dopolnilno izobraževanje duhovnikov in morda tudi laičnih učiteljev temu predmetu ne bo zagotovilo apolitičnosti.

Kot protiutež pouku religije je poslanka LDS Jadranka Šturm-Kocjan predlagala še uvedbo tretje izbirne alternative, in sicer pouk retorike. Ob tem pa se je takoj pojavil sum, da gre pri tem za spretno kupčijo med trenutno vladajočima strankama – liberalno demokra-

cijo in krščanskimi demokrati oz. Cerkvijo – kajti »le kdo pa je bolj primeren za poučevanje retorike kot duhovniki«. Prav zaradi te kupčije pa naj bi za uvedbo tega predmeta glasovali tudi krščanski demokrati.

Neenotna opozicija je bila pri glasovanju o vseh treh alternativnih predmetih prešibka. Za zakon so poleg krščanskih demokratov in dela poslancev liberalne demokracije glasovali tudi poslanci »levih« Janševih socialnih demokratov in Podobnikove ljudske stranke.

Vodja poslanskega kluba zdaj opozicijske Združene liste socialdemokratov Miran Potrč je sicer takoj po izglasovanju napovedal zbiranje poslanskih podpisov za razpis ljudskega referendumu, vendar pa pri tem ni uspel, prav tako pa je bil v državnem svetu s predlogom za odločilni veto neuspešen tudi svetnik iz vrst ZLSD Polde Bibič. Nezadovoljneži se ob tem seveda tolažijo, da je do leta 2002 še šest let, vmes pa so še dvakrat volitve.

J. R.

18. POHOD ARIHOVA PEČ

V gozdu znamenje stoji...

Vsakoletni pohod na koč Slovenskega planinskega društva na Bleščeči mimo Arihove peči, kjer je bilo zaradi izdajstva pobitih osem partizanov, bo tudi letos privabil mnogo ljudi. Želijo se pokloniti spominu žrtvam, obenem pa je pohod tudi dobrodošla rekreacijska prireditev. Srečali se bomo v nedeljo, 3. marca, do 9. ure pri Polancu na Čemernici. Pot do tja bo označena, zato boste zbirališče zlahka našli. Poskrbljeno je za jed in pijačo, pa tudi za zdravniško oskrbo.

PREDAVANJE O RAKU

Neumestna sramežljivost lahko stane življenje

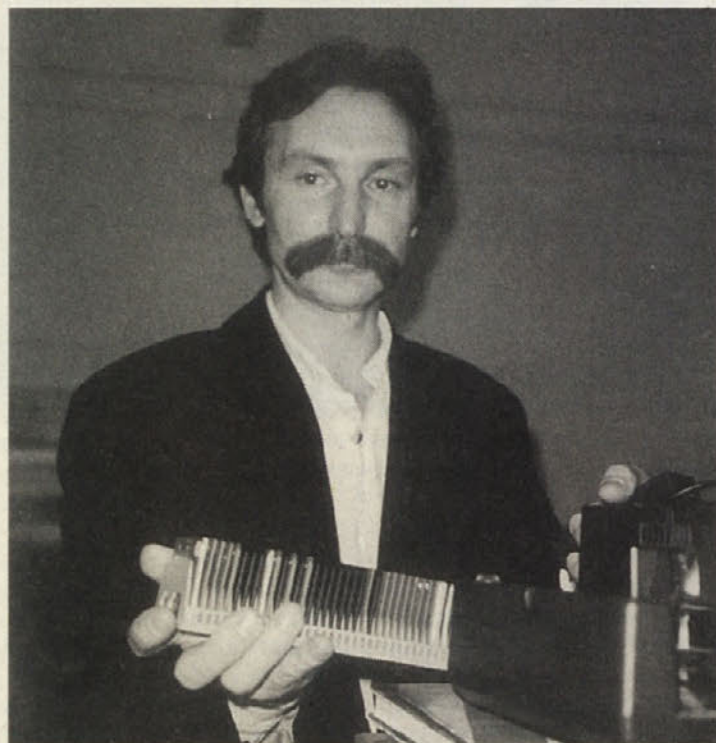
Verjetno je že vsem znano, da je rak takoj za obolestmi srca in krvnega obtoka najpogostejši vzrok smrti v Avstriji. Morda pa ni vsem znano, da je rak na debelem črevesu najpogostejši, loti pa se večkrat moških kot žensk. O vsem tem je predaval v Šentjanžu dr. Dušan Schlapper, zdravnik in kirurg v bolnišnici v Šentvidu ob Glini.

Najvažnejši pogoj za uspešno zdravljenje je pravočasno odkritje žarišča, zato bi bilo treba hoditi na redne preglede. Prav debelo črevo pa je za marsikoga stvar, katere se ne omenja. Dr. Schlapper: »V uho si pusti vsak pogledati, zadnjična odprtina pa je pri mnogih tabu, čeprav je del telesa kot vse drugo in je ravno tu največ raka.« Na nastanek rakastega obolenja vpliva največ prehrana in okolje, seveda pa tudi dedne in psihične dispozicije; slednje so še najmanj raziskane. Zanimivo je, da je rak v Aziji in Afriki skoraj nepoznan, zato pa so tam razširjene druge vrste bolezni. V Avstriji zbolijo za rakom v odstotkih največ ljudi na Dunaju, najmanj pa na Predarlškem, na Koroškem pa imata žalosten rekord Zilja in Podjuna. Dr. Schlapper

je poudaril, da ima bolnišnica v Šentvidu pozitiven rekord kar zadeva odstotek ljudi, ki po operaciji živijo vsaj še pet let

god je med 40 in 50 odstotki.

Kot pri vsaki bolezni je tudi tu najbolj pomembna preventiva: živeti ali vsaj jesti bi morali

Dr. Dušan Schlapper, višji zdravnik v bolnišnici v Šentvidu ob Glini

(magična meja): iz najboljše tovrstne bolnišnice v nemškem Erlangenu jih je 70 odstotkov, v Šentvidu pa 77; poprečje dru-

bolj skromno in manj mastno, redna prebava drži »telo pokonci«. A žal se večina tega zaveda šele, ko zbolijo ... S. W.

PLANINSKA FOTOGRAFIJA

Stare korenine

Pri Gorniku, najvišja kmetija pod Košuto

V kulturno-komunikacijskem centru v Šentjanžu je do nedelje, 3. marca, odprta zanimiva razstava planinskih fotografij. Pripravila sta jo Slovensko planinsko društvo Celovec in Planinska zveza Slovenije.

Ljubitelji planinske fotografije imamo tako lepo priložnost seznaniti se s pestrimi fotografijami lepote gorskega sveta. Še posebno so blestele fotografije naših sosedov iz Slovenije. Odličnemu planinskemu fotografu Igorju Maherju pa gre zahvala, da je omogočil njihovo sodelovanje. Lansko leto je Maher razstavljal tudi na naši razstavi v Mohorjevi knjigarni v Celovcu.

V Šentjanžu, v k&k centru, sta bili pred kratkim še dve prireditvi s fotografsko vsebino. V

soboto, 3. februarja, nas je naš koroški mojster fotografije Hanzi Reichmann iz Želuč na zelo privlačen način uvajal v tehniko fotografiranja, v petek, 16. februarja, pa je planinec in fotograf Paul Skant iz Škofič imel dia-predavanje z naslovom »Aus dem Tagebuch eines Bergsteigers« in nas prijetno presenetil z lepimi gorskimi motivi in doživljaji. Kakor kaže, postaja k&k center v Šentjanžu tudi žarišče fotografske dejavnosti, saj so možnosti za to idealne.

Pa se še nekoliko ozrimo v preteklost, v kateri ima Slovensko planinsko društvo na fotografskem področju skoraj stoletne korenine. Že leta 1900, ob rojstvu našega planinskega društva, tedanje Ziljske podružnice, je

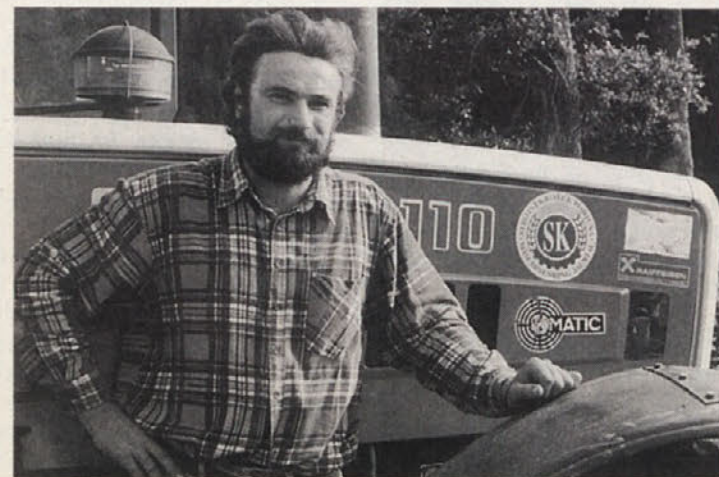
leta izdala in založila razglednice s fotografijo tajnika Knafelca (pobudnika ustanovitve Ziljske podružnice) na vrhu Lovca (gora nad Višarjami) z napisom: »Prid vrh planin, nižave sin!« Leta 1902 pa je Knafelc sodeloval na planinski foto-razstavi v Ljubljani. V zvezi z njo je naš koroški rojak dr. Jurij Felaher v Planinskem vestniku (letnik 1973) ves navdušen zapisal, da so bile Knafelceve fotografije (osem po številu) »krasni posnetki kristalnih snežišč in skalnatih vrhov slovenskih planin v Kanalski dolini«. Teh nekaj vrstic v vednost, kako na tekočem je na fotografskem področju že bilo naše društvo na prelomnici prejšnjega stoletja, ko je bila planinska fotografija še v povojih. S »premostitvijo« Knafelca v Trst leta 1906 je planinska fotografska dejavnost na Koroškem žal zamrla. Spet oživila pa je po drugi svetovni vojni in dosegla svoj višek z otvoritvijo samostojne planinske fotografske razstave ob 85-letnici društva v Auli slovenici v Celovcu.

Letošnja razstava je že enajsta. Sodelovalo je 16 avtorjev s 45 fotografijami, kar je lep uspeh in prepričljiv dokaz, da se planinska fotografija pri nas na Koroškem vedno bolj uveljavlja. V tem smislu želimo še nadaljnjih uspehov.

Fotosekcija SPD Celovec

STROJNI KROŽEK PODJUNA

Zadovoljni s poslovnim letom 1995

Predsednik SK Podjuna Marko Trampusch

Preteklo soboto so se člani/članice SK Podjuna zbrali na občnem zboru, na katerem so ocenili opravljeno delo v preteklem letu in razpravljali o načrtih za bodočnost.

Iz poročil predsednika SK Podjuna Marka Trampuscha in poslovodje Franca Wutteja je razvidno, da so napredovali na vseh področjih njihove dejavnosti. Za ilustracijo pa nekaj števil: v letu 1995 so opravili 13.889 strojnih ur, kar pomeni 24 odstotkov ali 2.704 ure več kot v letu 1994 (11.185). Delovnih ur za sosedsko pomoč je bilo 5.082 ali 10 odstotkov več, ur za socialno sosedsko pomoč je bilo 2.125 ali 10 odstotkov več (196) kot leta 94. Število

skupno opravljenih ur se je zvišala za 19 odstotkov ali za 3.344 ur. Število posredovanih del je znašalo 513 (leta 94: 310). Skupni promet se je zvišal za 21 odstotkov z 3.148.731 na 3.809.472 šilingov. SK Podjuna sedaj šteje 160 članov. Na občnem zboru so tudi sklenili povišanje članarine, cenik storitev pa je ostal nespremenjen. Površina travnikov in polj članov SK znaša 1.860,41 ha, gozdna površina pa 2.585,69 ha.

Na občnem zboru je imel strokovno predavanje šef koroške žandarmerije polkovnik Reiter o varnostnih ukrepih pri različnih delih, ki jih opravlja strojni krožek. m. š.

ZALOŽBA DRAVA

IN KULTURNO DRUŠTVO PRI JOKLNU

vabita na

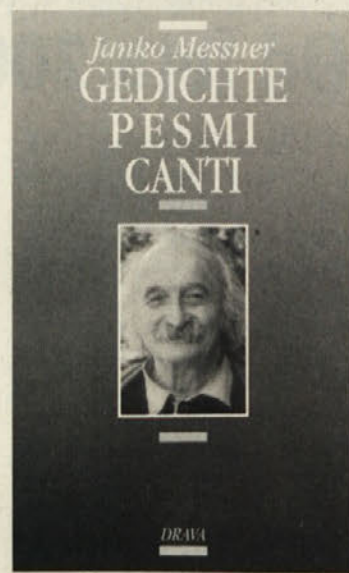
predstavitve knjig

v petek, 1. 3. 1996,
ob 19.30 uri
v gostilni »Pri Joklnu«,
Badgasse 7, 9020 Celovec

Janko Messner:
Gedichte – Pesmi – Canti
Janko Messner:
Schwarzweiße Geschichten

Janko Messner
bere pesmi in prozo

Igrata:
Kristijan Filipič (flavta),
Janez Gregorič (kitara)

ZVEZA SLOVENSKIH ŽENA CELOVEC

vas prisrčno vabi na
praznovanje 8. marca - dneva žena

v petek, 8. 3. 1996, ob 14. uri
v Globasnici – gostilna Wautsche-Smrečnik Šoštar

Govor: podpredsednica ZSO Sonja Wakounig

Kulturni program bodo oblikovali:
Moški zbor »Franc Lesičjak« iz Štebna
in plesno akrobatska skupina FLIP iz Pirana

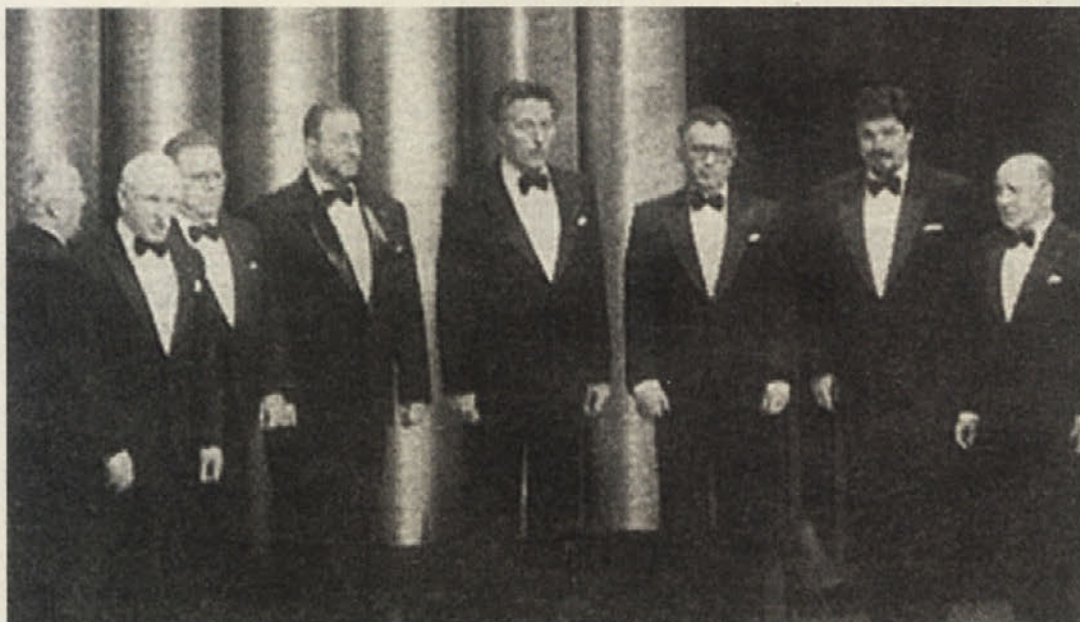
PO 45 LETIH DELOVANJA

Izzveneli zlati zvoki Slovenskega okteta

Prejšnji teden v torek, 20. februarja, je pred prepolno Gallusovo dvorano v ljubljanskem Cankarjevem domu zadnjikrat nastopil Slovenski oktet v sedanji zasedbi. Ali se bo pojavila nova generacija odličnih pevcev, še ni znano, slovenska kulturna javnost pa si tega močno želi in celo zahteva.

Slovenski oktet je ob nekaterih pomladitvah prepeval kar celih 45 let. Slovensko ljudsko in umetno pesem je ponesel dejansko po vsem svetu in bil zato v pravem smislu ambasador slovenske kulture. V sedanjem sestavu je nekaj njegovih članov prepevalo že trideset let.

Ustanovljen je bil natanko pred 45 leti in sicer precej slučajno iz pevcev takratnega Partizanskega invalidskega pevskega zbora. Ta naj bi prek Slovenske izseljenske matice šel gostovat k slovenskim izseljencem v Ameriko, vendar je

Slovenski oktet pred svojim simbolom – osmimi orgelskimi cevmi – ob poslovilnem koncertu v Ljubljani

bil preštivilen. Po zahtevni avdiciji so končno izbrali osem najboljših pevcev in jih poslali na turnejo. Pri izbiri sta bila od-

ločilna skladatelj in dirigenta Rado Simoniti in Radovan Gobeč. Tako se je rodil zdaj že legendarni Slovenski oktet.

Ob letošnjem poslavljanju od slovenske glasbene publike je oktet priredil kar 28 koncertov po vseh večjih slovenskih

mestih, povsod pa je bil tako od poslušalcev kot tudi od krajevnih glasbenih skupin imenitno sprejet. Med drugim se je v decembru z nastopom v ORF-teatru v Celovcu poslovil tudi od ljubiteljev na Koroškem.

Ob poslovilnem koncertu so oktetu čestitali številni zbori iz Slovenije in zamejstva, vsem pa je bila skupna želja: Slovenski oktet, čeprav v novem sestavu, mora delovati naprej!

Predsednik slovenske republike Milan Kučan je za zasluge oktet odlikoval z najvišjim odlikovanjem – Zlatim znakom svobode.

Seveda pa je bil Slovenski oktet zelo znan in priljubljen tudi med koroškimi Slovenci, še posebej pa je bil povezan s skladateljem Pavlom Kernjakom in najbrž ni slučaj, da je program poslovilnega koncerta zaključil prav z njegovo »Mojecej«.

J.R.

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA ŠOLSTVO IN ŠPORT

Informacija o pogojih študija v Sloveniji in o pridobitvi štipendije

Ministrstvo za šolstvo in šport štipendira študente slovenskega porekla in potomce slovenskih izseljencev. Štipendije so namenjene predvsem študiju na akademijah, fakultetah in visokih strokovnih šolah v republiki Sloveniji.

Prijave za študij

Kandidati morajo t. i. »Prvo prijavo za vpis v prvi letnik« (obrazec 1,71/1) glede na kraj študija poslati priporočeno najkasneje do 14. marca 1996 na naslov: Visokošolska prijavno-informacijska služba, Univerza v Mariboru, Krekova 2, 62000 Maribor ali pa na: Visokošolska prijavno-informacijska služba, Univerza v Ljubljani, p. p. 524, 61101 Ljubljana. Obrazec je na voljo v vseh knjigarnah v Sloveniji.

Po pravilniku o študiju tujcev in Slovencev brez slovenskega državljanstva je na slovenskih visokih šolah tem študentom namenjenih najmanj 2,5 % študijskih mest.

Kandidati, ki so vložili »Prvo prijavo...«, morajo Komisiji za študij tujih državljanov na Univerzi v Ljubljani najkasneje do 31. avgusta predložiti sledeče:

- prošnjo z osnovnimi osebnimi podatki, zaželeni študij, naslov in telefonsko številko;
- fotokopijo spričevala o zaključenem srednješolskem izobraževanju;
- fotokopijo spričeval zadnjih dveh letnikov srednje šole;
- nostrifikacijsko odločbo ali potrdilo o nostrifikacijskem postopku;

– potrdilo o državljanstvu ali fotokopijo potnega lista;

– potrdilo o aktivnem znanju slovenskega jezika, če kandidat ni zaključil šole s slovenskim učnim jezikom;

– zdravniško spričevalo, pridobljeno v študentski ambulanti na Aškerčevi 4 v Ljubljani ali izdano od zdravnika v zamejstvu in napisano v slovenščini. Za študij v Mariboru pa naj kandidati zgoraj navedene dokumente pošljejo najkasneje do 20. julija Centru za mednarodno sodelovanje Univerze v Mariboru, Krekova 2.

Pogoji za vpis na umetniških akademijah in tudi nekaterih fakultetah so navedeni v »Razpisu za vpis v študijskem letu 1996/97«, ta pa se dobi na slovenski gimnaziji in Dvojezični trgovski akademiji v Celovcu in na Višji šoli za gospodarske poklice v Šentpetru pri Šentjakobu.

Vse podrobne informacije lahko kandidati dobijo v Službi za mednarodno sodelovanje Univerze v Ljubljani, Kongresni trg 12 (tel.: 061/12-52-189 ali 1254-055/233) in v Službi za mednarodno sodelovanje Ministrstva za šolstvo in šport, Ul. stare pravde 6, (tel.: 1323-225 ali 322-776, g. Roman M. Gruden), za študij v Mariboru pa še dodatno na Centru za mednarodno sodelovanje Univerze v Mariboru, Krekova 2 (tel.: 062/233-611).

Vse podrobnejše informacije ter pogoje za pridobitev štipendije in za bivanje v študentskih domovih so razvidni iz obširnega razpisa, ki ga hrani tudi uredništvo Slovenskega vestnika.

UNIKUM

Univerzitetni kulturni center

prosi za pomoč pri razstavnem projektu »An der Grenze des Erlaubten« – Kunst und Zensur in Österreich.

Namen razstave je prikaz omejene umetniške svobode na osnovi konkretnih primerov. Umetniki in umetnice so često tarča represij, zato zanimanje ne velja le prominentnim, pač pa tudi eksperimentalnim umetnikom in avtonomnim kulturnim delavcem, pa tudi tako imenovani »provinci«.

UNIKUM prosi umetnice in umetnike za sporočila na to temo, posebno pa še informacije o:

- * poskusih cenzuriranja in ukrepov cenzure v 2. republiki;
 - * kriminalizaciji umetnikov/umetnic;
 - * spodrseljajih policije, uradne represije;
 - * politični in medijski kampanji proti umetnikom/umetnicam;
 - * političnih intervencijah in podobno.
- Informacije in podatke pošljite na naslov: Gerhard Pilgram, Universitätskulturzentrum UNIKUM, Universitätsstraße 90, 9020 Klagenfurt, tel. 0 463 / 26 26 21, fax 0 463 / 2700-100

Mladi rod, marec – april

Po švicarski uri natančno prihaja med mlade bralce, predvsem šolarje, in seveda tudi učitelje in starše četrti letošnji zvezek Mladega roda.

Ta je pomladansko naravnano, čebelica na naslovni strani pa naj jo z strdjo vred prinese čimprej. Veliko je napisanega tudi o veliki noči in običajih ob njej. Zvedeli boste, kako narava napoveduje vreme, kako se ptički ženijo, profesor Vseved vam bo razložil vse o vodi, ki poka, in koruzi, ki poskakuje, z Obirskega vam Teta pravljiča

pove tisto o velikanu Macu in Juriju, Herman Germ pravi, da žvečilni gumi valjajo po ustih že 150 let, v rubriki za športnike pa po uspešnem Tombi-la bombi Joško Wrolich predstavlja tenisača (6. na svetovni lest-

vici) Gorana Ivaniševića, ki ob servisu udari žogico tako močno, da poleti proti nasprotniku s hitrostjo kar 208 km na uro.

Nekaj smo vam že izdali, ostalo pa si preberite sami. Kar hitro!

MOHORJEVA LJUDSKA ŠOLA

obvešča, da bo vpisovanje šolarjev/šolark

v ponedeljek, 4. 3., od 9.30 do 10.30;
v četrtek, 7. 3., od 9.30 do 10.30;
v ponedeljek, 11. 3., od 11.00 do 12.00;
v torek, 12. 3., od 11.00 do 12.00;
v soboto, 16. 3., od 8.00 do 11.00;
v soboto, 23. 3., od 8.00 do 11.00.

Šolnina znaša 850 šilingov, prispevek za popoldansko varstvo 1450 šilingov (oboje desetkrat na leto).

Šola nudi poleg dvojezične izobrazbe tudi smučanje, ORFF tečaj, šolski pevski zbor, tečaje angleščine, francoščine, italijanščine, plavalni tečaj, karate in nogomet.

Dan odprtih vrat v ponedeljek, 4. marca, od 8.00 do 9.30!

PRIREDITVE

ČETRTEK, 29. 2.

- ŠMIHEL, v farni dvorani – KPD »Šmihel«
19.30 Predavanje »Otroška zdravnica odgovarja: prehrana, cepljenje, infektivna obolenja, preventiva«, predava dr. Marta Stadler-Rutar
CELOVEC, pri Joklnu – KD »Pri Joklnu«
19.30 Predavanje dr. Hannah Fischer o Anni Freud (nem.)

PETEK, 1. 3.

- BELA pri Železni Kapli – KIS
9.00 (do 12. ure) Praktični tečaj »Sladkarije, marmelade, želeji – proizvodnja v kmečkem gospodinjstvu«; prispevek 50 šil.
BOROVLE, na Glavnem trgu – občina Borovlje
14.00 Kmečki trg; prodaja kmečkih pridelkov
ŠENTJAKOB, v regionalnem centru
16.30 Začetek tečaja angleščine za otroke (za začetnike in za tiste z nekaj znanja), prispevek 600 šil.
18.30 Začetek tečaja angleščine za odrasle (za začetnike in za tiste z nekaj znanja), prispevek 800 šil.
CELOVEC, pri Joklnu, Badgasse 7 – KD »Pri Joklnu«, založba Drava
19.30 Predstavitel knjig Janka Messnerja »Gedichte – Pesmi – Canti« ter »Schwarzweiße Geschichten«
LOČILO, v Posojilnici – SPD »Dobrač«
19.30 Predavanje dr. Dušana Schlapperja »Rakasta obolenja – rak na debelem črevesu«
ŠENTJANŽ, k & k center
19.30 Parodija starih popevk »Männer, Liebe, Leidenschaft« z elementi transvestije
ŠENTJAKOB, v farni dvorani – SPD »Rož«
20.00 »Duma levantina« – pesmi španskih Židov, poje Jasna Knez

SOBOTA, 2. 3.

- PLIBERK, ob Posojilnici – Društvo Kulturni dom
10.30 Simbolično polaganje temeljnega kamna novega kulturnega doma
DOBRLA VAS
14.00 Odprtje prenovljene Zadruga
TINJE, v Domu
15.00 Tehnika učenja; seminar do nedelje, 3. 3., ob 17. uri. Vodi Karl P. Maurer
RADIŠE, v kulturnem domu – SPD »Radiše«
19.00 »Radiše – iz vidika priseljence«, predavanje z diapozitivi: Inge Strauß
VOGRČE, pri Florjanu – KKD Vogrče
19.30 »Moč uniforme«, veseloigra v treh dejanjih
SVEČE, v stari šoli – SPD »Kočna«
19.30 videofilma »Narečje pod Vrtačo – mlini in žage« ter »Barbara, Lucija, pomoj – mlini na Djekšah«; predava dr. Herta Maurer-Lausegger
ŠENTPRIMOŽ, v kulturnem domu – SPZ, SPD
»Danica«, Gledališče ob Dravi
19.30 Dragotin Dobričanin: »Skupno stanovanje«, komedija. Izvajala gledališka skupina DPD Svoboda Prevalje
BILČOVŠ, pri Miklavžu – SPD »Bilka«
20.00 Občni zbor SPD »Bilka«

NEDELJA, 3. 3.

- KOTMARA VAS, v farni dvorani – SPD »Gorjanci«
14.30 »Moč uniforme«; nast. igralska skupina iz Vogrč

PONEDELJEK, 4. 3.

- CELOVEC, v Mohorjevi lj. šoli
8.00 Dan odprtih vrat Mohorjeve ljudske šole
CELOVEC, v pastoralnem centru, 10.-Okt.-Str. 25
17.00 »Zmenjena ura« z Vinkom Ošlakom: »Kaj nas čaka ob prelomu tisočletja«

SREDA, 6. 3.

- ŠENTJAKOB, v regionalnem centru
19.30 Mag. K. Einspieler: Pomen simbolov ob praznovanju velike noči
TINJE, v Domu
19.30 Predava univ. prof. dr. Hans G. Zapotzcky: Depresije

PETEK, 8. 3.

- GLOBASNICA, pri Šoštarju – Zveza slovenskih žena
13.00 Praznovanje 8. marca, dneva žena
ŠENTJANŽ, k & k center – SPD »Šentjanž«
18.30 Razstava »Zlato, srebrno, modro, črno«; slike Gustava Kerscheja

SOBOTA, 9. 3.

- GRADEC, v klubu slov. študentk in študentov, Mondscheingasse 9
13.00 Čarobni piskrč; nast. lutkovna skupina »Pikce«

DUNAJ, v klubu slov. študentk in študentov, Mondscheingasse 11

- 17.00 Čarobni piskrč; nastopa lutkovna skupina »Pikce«
CELOVEC, Diözesanhaus, Tarviser Str. 30 – Frauennetzwerk
19.00 Ob mednarodnem prazniku žena: Geschlechterverhältnisse in Afrika und Österreich – ein Vergleich. Ob 21. uri praznik žena z žensko skupino »Hands up«, ki igra zahodnoafriško glasbo. Afriške jedi, ples, komunikacija.

NEDELJA, 10. 3.

- CELOVEC, ženski center Belladonna, Villacher Str. 21 – Frauennetzwerk
10.00 (do 15. ure) Workshop za afriške pričeške z Jane Ifeagwu (Nigerija). Prijave do 9. 3. na Frauenzenter. Stroški odvisni od števila prijavljenih.

PONEDELJEK, 11. 3.

- ŠENTJAKOB, v regionalnem centru
19.30 Dr. Anton Feinig: Naša domača imena; predavanje o zgodovini in razvoju hišnih in ledinskih imen v Rožu

SREDA, 13. 3.

- CELOVEC, Alternativni kino – Film Mladje KDZ
18.50 Predstavitel najnovejšega slovenskega filma »Carmen«; navzoči bodo tudi avtor in glavni igralci
21.00 Nemška verzija filma Backup – slovenska beseda na Koroškem

ČETRTEK, 14. 3.

- CELOVEC, Alternativni kino – Film Mladje KDZ
18.50 Nemška verzija filma Backup – slovenska beseda na Koroškem
21.00 Najnovejši slovenski film »Carmen«

SOBOTA, 16. 3.

- ŠENTJANŽ, v k & k centru – SPD »Šentjanž«
19.00 90. obletnica Slovenskega prosvetnega društva Šentjanž, jubilejna prireditev
ŽITARA VAS, v ljudski šoli – SPD »Trta«
20.00 Koncert orkestra mandolin iz Ljubljane
DVORČE (WERTSCHACH) pri Čajni na Zili, v gostilni Plamenig – Film Mladje KDZ
20.00 Predstavitel slovenskega filma »Carmen«

NEDELJA, 17. 3.

- LOČE, v farni cerkvi – SPD »Jepa – Baško jezero«
9.30 Koncert orkestra mandolin iz Ljubljane (po maši)

PETEK, 22. 3.

- ŠENTJANŽ, v k&k centru – SPD
19.30 Redni občni zbor Slovenskega planinskega društva

ZVEZA SLOVENSKIH ŽENA

prireja 5-dnevno potovanje v

Pariz

od 18. do 22. marca '96

s Sienčnikovim avtobusom, v ceni vključeni poldnevni penzioni v dvoposteljnih sobah in vodič. Doplačilo za enoposteljno sobo 1.300 šil. **Cena potovanja:** 4.300 šilingov. Vsi, tudi moški, prigrčno vabljeni!
Prijave sprejema Milka Kokot, tel. 0463/51 43 00-40

Praznujejo

Marija Kuežnik z Doba – dvojni praznik; člani društva upokojencev Pliberk: Albin Tomič, Matilda Lutnik, Joža Anželak, Alfred Kral, Rozina Smrečnik, Antonija Krištof, Jožef Kapp, Matilda Sadovnik in Helena Merkač – rojstne dneve; Garnbratov oče z Metlove – 89. rojstni dan, mag. Stanko Olip, župnik loške fare – rojstni dan; Irina Rassinger iz Šentjakoba – rojstni dan; Mici Oražehirsinja s Kota v Selah – rojstni dan; Ursula Unterberger iz Šentruperta pri Velikovcu – rojstni dan; Kazimir Silan iz Male vasi pri Škocijanu – rojstni dan; mag. Valentin Sima iz Vetrinja – rojstni dan.

SLAVLJENCEM ČESTITA TUDI SLOVENSKI VESTNIK

Radio Koroška

SLOVENSKE ODDAJE

- Četrtek, 29. 2.
18.10 Rož – Podjuna – Zilja.
Petek, 1. 3.
18.10 Kulturna obzorja.
Sobota, 2. 3.
18.10 Od pesmi do pesmi – od srca do srca.
Nedelja, 3. 3.
6.30 Dobro jutro na Koroškem – duhovna misel.
18.10 Dogodki in odmevi.
Ponedeljek, 4. 3.
18.10 Majhen narod s krepkimi gospodarskimi temelji.
Torek, 5. 3.
18.10 Partnerski magazin.
Sreda, 6. 3.
18.10 Glasbena sreda.
21.04 Primorski obzornik.

Dober dan, Koroška

NEDELJA, 3. 3.

13.30 ORF 2

PONEDELJEK, 4. 3.

16.20 TV SLO 1

Z naslednjimi prispevki

- 75 let slovenskega združenstva na Koroškem: majhen narod s čvrstimi gospodarskimi temelji.
- Pred startom v igrednega dela nogometnega prvenstva: za Slovenski atletski klub bo naslednje polletje gola borba proti izpadu iz zvezne lige. Pogled nazaj v 25-letno zgodovino kluba.
- Na klopci pred hišco sedi in fajfo tobaka kadi: praktični pripomoček kot zelen predmet strastnega zbiratelja.

Galerija Šikoronja Rožek vabi v soboto, 2. 3. '96, ob 19. uri na odprtje razstave slik Franc Grabmayr (slike iz Grčije)

SLOVENSKI VESTNIK

Uredništvo

Tarviser Straße 16
9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija
tel. 0 46 3/51 43 00-30, 33, 34 in 40
faks 0 46 3/51 43 00 71.

Usmerjenost lista

seštevek mnenj izdajatelja in urednikov s posebnim poudarkom na narodnopolitičnem interesu.

Uredniki

Jože Rovšek, Sonja Wakounig, Franc Wakounig, Mirko Štukelj

Izdajatelj in založnik:

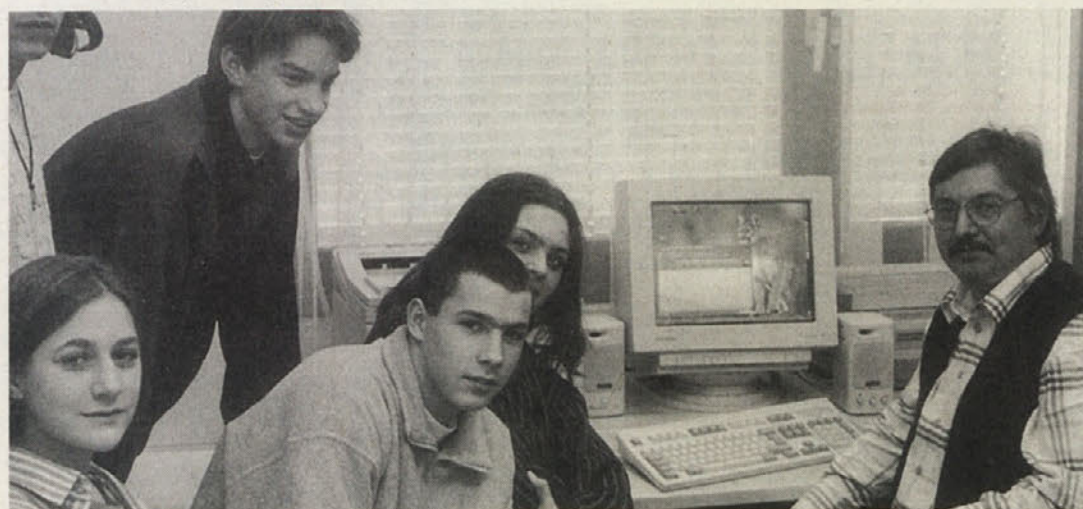
Zveza slovenskih organizacij na Koroškem, Tarviser Str. 16
9020 Celovec/Klagenfurt
tel. 0 46 3/51 43 00, faks 0 46 3/51 43 00 71

Tisk

Založniška in tiskarska družba z o. j.
Drava, Tarviser Straße 16
9020 Celovec/Klagenfurt, Avstrija
tel. 0 46 3/50 5 66, faks 0 46 3/51 43 00 71

NA SLOVENSKI GIMNAZIJI

Priključek »ISDN« na Internet

Pred kratkim je Zvezna gimnazija in zvezna realna gimnazija za Slovence dobila poleg navadnega priključka za modem še digitalni priključek za t. i. ISDN (»Integriertes Sprach-Daten-Netz«) s številko 328290.

S tem želi šola dijakom omogočiti uporabo omrežja »Internet« v okviru pouka in-

formatike. Ker je lokalni ponudnik Interneta Univerza Celovec dosegljiv le po modemu, ZG/ZRG za Slovence ne more uporabljati digitalnega priključka za Internet. Z digitalnim priključkom ISDN je dosegljiva hitrost prenosa podatkov 64.000 bytes (bitov na sekundo), z modемом pa le 14.400 bytes. S tem bi se te-

lefonski stroški bistveno zmanjšali, kar bi bil važen prispevek k varčevanju.

S priključkom »online« imajo dijakinje in dijaki ZG/ZRG za Slovence neomejen dostop do vseh podatkov v omrežju Internet po vsem svetu. Te informacije lahko koristijo v vseh učnih predmetih.

O karieri, tudi moji

Piše prof. dr. Zmeda

be v slovenskih gospodarskih strukturah ...

Nisem mislil, da bo moj intervju v tem listu pred nekaj tedni izzval toliko reakcij. No, po drugi strani me pa spet ne čudi – saj ga je uredništvo postavilo kar med dokaj resne zadeve, kot so to občinska kanalizacija ali pa subvencije EU, o katerih je poročala Slovenska gospodarska zveza.

Ko sem ravno pri gospodarski zvezi – od nje sem prejel prvi odgovor. V pismu, katerega je podpisal sam direktor dipl. trg. Anza Hampelnik (tokrat torej ne anonimno), piše med drugim:

»Profesor Zmeda! Najprej pohvala. Končno enkrat tudi nekdo v Slovenskem vestniku hvalevredno priznava, katera politična struja in katere vodilne osebe pri koroških Slovincih kaj veljajo. Toda ne mislite, da vam bo to kaj pomagalo. Da ste se prej bavili z muhami enodnevnici, to ne bi motilo pri eventualni zaposlitvi pri kakšni od naših gospodarskih ustanov, saj se tudi mi dostikrat bavimo s tovrstnimi muhami ali pa s streljanjem kozlov. Bolj resno je sledeče:

Pred 22 leti ste pred pričami, katere so nam imensko znane, izjavili: »Kapitalizem je za v rit!« Ta izjava kaže vašo ideološko usmeritev. Sedem in pol let kasneje ste v nekem slovenskem tedniku na Koroškem zapisali: »Zveza bank ni največja in najboljša banka.« Takšno pisanje pomeni, zavedajte se tega, grobo kršenje bankinega ugleda, prav posebno, če to piše nekdo, ki bi bil dobrih nasvetov dostikrat sam potreben. Če hočete kaj od nas, ne pisarite o temah, za katere smo kompetentni izključno le mi, ne kritizirajte in ne žalite naših gospodarskih ustanov in čimprej javno prekličite vaše simpatizerstvo s komunistično ideologijo, pa se bomo lahko pogovorili o kakšni portirski ali kurirski službi.«

Pr`mojdun, taka smola – kaj sem moral pred dvajsetimi in več leti dajati od sebe takšne neprevidne izjave! No, dobro, pač ne bo tako hitro služ-

Tudi pri Nacionalnem svetu ne bo nič z mojo kariero. Tajnik mag. Fabijan Piplc mi je odgovoril:

»Za zaposlitev v NS morate dokazati izkušnje v najmanj štirih strankah, poleg tega morate dati pismeno izjavo, da nikoli niste bili član komunistične stranke ali organizacije (prijateljski odnosi z vodilnimi politikami SFRJ, prejetje jugoslovanskih subvencij med leti 1947 in 1991 in častno straženje ob grobovih visokih članov ZKJ pa ne motijo), in da je Karel Smolle za Lojzeto Peterletom največji slovenski politik.«

Glavni urednik časopisa »Vaš največji tednik« mi je dal vedeti, da mi žal ne more ponuditi kakšne uredniške službe, ker da, kakor me pozna, preveč pišem, njegov časopis pa da pripisuje vedno več pomena prav slikam, tako da njegovim bralcem ni treba toliko brati in misliti. Razen tega da nisem dovolj fotogen. No, kaj čem, nekako tednikarje ja razumem.

Tako, dragi bralci Slovenskega vestnika, me boste morali prebirati pač vi. Uredništvo tega častivrednega lista mi je namreč kot edina ustanova koroških Slovencev dala možnost. Glavni urednik mi je pisal:

»Ker je Slovenski vestnik že od vsega začetka bil »časopis za bralce«, ki so potrpežljivo prebirali tudi še tako dolge, resne in grafično izredno originalno razporejene članke, si vas lahko predstavljamo kot prostovoljnega sodelavca. Honorarja vam zaradi finančne suše ne moremo obljubiti, toda ko bo naša naklada dosegla 10.000 izvodov, vas bom osebno povabil na bogato večerjo v restavracijo, ki si jo boste sami izbrali.«

Lahko si predstavljate, dragi bralci, kako mi je poskočilo srce. Take ponudbe ne dobiš vsak dan. Pa tudi nima vsak list takšnega kolumnista.

Lepo se imejte in upam, da se bomo spet brali!

24

SV KRIŽANKA

Sonja Wakounig

1	2	3	4		5	6	7	8	9	10			11	12	13	14	15
16					17								18				
19				20			21					22			23		
24						25							26		27		
28				29	30					31				32			
33				34				35	36			37					
38						39	40					41				42	43
44				45	46						47					48	
			49						50	51				52	53		
54		55							56					57			
		58							59					60			

VODORAVNO: 1. vodja slovenskih oddaj pri celovškem ORF 11. del telesa nad vratom 16. hitro hlapljiva tekočina 17. kačja koža po levitvi 18. dogovor 19. avstrijska denarna enota 21. nižina, planjava 23. slonovi čekani 24. slovensko ime za tirolsko reko Enns 25. v liturgiji molitev z odpevanjem, v prenesenem pomenu dolgovezno naštevanje 27. angl. »zrak« 28. okrajšava za »negativno« 29. hlev 31. športna vaditeljica 33. reka na Peloponezu 34. preprosto strelno orožje 35. kemični znak za molibden 37. kraj pri Milanu z dirkami formule ena 38. bisaga, culica, tudi košek 39. gora v Karavankah 41. prikritost, utajenost 44. predplačilo, nadav 45. Lessingov modrec 47. silen človek 48. Edo Mihevc 49. nevihta, vihar 50. prihod v goste 52. bodice, npr. pri roži 54. ptica roparica 56. pomota 57. polom, debakel 58. kraj v bližini Baškega jezera 59. ameriška filmska igralka (Goldie) 60. narod v Franciji in Španiji

NAVPIČNO: 1. zmes 2. potovalni načrt 3. vera 4. simbol krščanstva 5. nadnaravno bitje 6. pijača starih Slovanov 7. nadpoperčno nadarjen človek 8. bolezen ob pomanjkanju vitaminov 9. težina 10. sredozemska rastlina 11. Gregor Mendel 12. krajše Leonard 13. letoviški kraj pri Kopru 14. priimek novinarja slovenskih oddaj v Celovcu in njegove sestre, športne poročevalke SV (Marjan in Eda) 15. ime japonskega

filmskega režiserja Kurosava 18. priprava za zajemanje 20. oblazinjen sedež z naslonjalom 22. član parlamenta, ki ni bil izvoljen 25. želja po hrani 26. del količine, ki jo uporabljamo za merjenje 30. avtomobilska oznaka za Torino 32. Agamemnonova hči, Orestova sestra 36. oranje 40. Berg Alban 42. lista s cenami 43. derivati amoniaka 46. kemični znak za američij 49. ime avstrijskega pevca Jürgensa 51. nemška tovarna avtomobilov 53. pripadnik velikega slovanskega naroda 54. učenje 55. Enotna lista

Rešitev iz prejšnje številke:

VODORAVNO: 1. IVAN CANKAR 10. MULA 11. KURDI 12. OZARA 14. RUIN 15. VESTNOST 17. INK 18. IME 19. OL 20. NANSAN 22. STO 23. AC 24. RAROG 26. APANAŽA 30. ANA 31. UMAG 34. SAND 36. TROJA 37. ARDENI 39. TAR 40. KLARA 41. KASA 42. TITO 44. KRAVARICA 48. GRELEC 49. RI 50. TIP 51. CARINA

NAVPIČNO: 1. IMOVINA 2. VUZENICA 3. ALASKA 4. NART 5. AK 6. NURSE 7. KRUT 8. ADI 9. RINOLOG 13. ANIS 16. OMARA 19. OTO 21. NEANDERTAL 22. SRAMOTA 25. AŽUR 27. PANDA 28. NA 29. OSAKA 32. AJAS 33. GARAŽA 35. ARL 36. TI 38. NAIVEC 41. KOR 43. TACA 44. KRI 45. REP 46. IRI 47. CIN 48. GT

Uspešno tekmovanje v Zahomcu

Ob podelitvi pokalov in priznanj najboljšim skakalcem na nedeljski tekmi v Zahomcu

Športno društvo Zahomec pod vodstvom predsednika Martina Wiegeleja, dr. Ludviga Drumla in neugnane trenerja Franca Wiegeleja je v nedeljo priredilo koroško prvenstvo in 38. skoke za Ziljski pokal.

Čeprav je bilo skakanje za Ziljski pokal v prejšnjih letih bolj obiskano, športniki iz

Slovenije in Italije se ga zaradi domačih tekmovanj niso udeležili tako številčno kot sicer, se ga je ob lepem vremenu in idealno pripravljeni skakalci udeležilo kar lepo število mladih skakalcev.

Po nekoliko nesrečnem začetku – Johannes Kuglitsch je moral po hudem padcu z rešilcem v

bolnico, k sreči pa se ni huje poškodoval – je tekmovanje v veselje vseh uspešno potekalo in ob koncu so se mladi tekmovalci veselili pokalov in priznanj.

Naslov koroškega prvaka v kategoriji šolarji I je osvojil tudi domačin **Stefan Kaiser**, najboljši dneva pa je bil **Mario Regenfelder** iz Beljaka.

SMUČARSKÉ POČITNICE SŠZ

Drugo leto spet

Nad 70 smučarjev/smučark se je letos udeležilo že tradicionalnih smučarskih počitnic SŠZ. Kot že v prejšnjih letih so organizatorji tudi letos izbrali znani italijanski zimski športni kraj Aprica v Lombardiji.

Družina navdušenih smučarjev/smučark in snowborderjev postaja vedno večja. Letošnjega tečaja so se udeležili mlajši in starejši ter starši z otroki. Tečaje so vodili: prof. Milan Kupper, Rihard Kunčič, Danilo Prušnik, Sever Pušnik, Kristijan Zeichen in Tomo Weiss. Snežne razmere so bile tokrat optimalne, bilo je dovolj snega

in lepega vremena. Tečajniki so stanovali v Villa Maria, družba pa je bila izvrstna. Vsi so se dobro počutili, svoj delež pa je zagotovo prispevala tudi vrhunska italijanska kuhinja. Še posebej veselo pa je bilo na pustni torek. Vsi so bili sproščeni in nasmejani, praznovanje pa je trajalo do jutranjih ur, tako da je marsikdo le težko ukrotil svojega mačka na smučišču in je raje ostal doma v postelji. Posebno doživetje pa je bil izlet v mondno športno središče St. Moritz v Švici preko znanega Bernina prelaza.

Smučarski dopust pa so vsi

končali brez poškodb in se vrnili z lepimi vtisi in okrepljeni z uspehim in nepozabnim smučarskim tečajem v svoj domači kraj. Nekateri so se tradicionalnih smučarskih počitnic SŠZ, ki so bile v preteklosti npr. na Južnem Tirolskem, v Sarajevu, v Bolgariji, v Nizkih Tatrah, Saalbachu, Schladmingu, Kranjski Gori in v Bohinju..., udeležili že petnajstič.

Za prihodnje leto pa je podpredsednik SŠZ Danilo Prušnik obljubil, da bo tečaj spet organiziral. Kraj pa še ni znan. Nekateri pa so že obljubili, da se ga bodo spet udeležili. *m. š.*

Tomi Kunčič: Tudi tako je mogoče deskati

SLOVENSKO ŠPORTNO DRUŠTVO »OBIR«, KOROŠKA SANKARSKA ZVEZA vabita na

43. koroško deželno prvenstvo

z mednarodno udeležbo v Lepeni – Koprivna / Železna Kapla

sobota, 2. 3.

10.00 – trening
11.00 – 1. tek enosedi
12.30 – 2. tek enosedi

nedelja, 3. 3.

9.00 – 3. tek enosedi
10.30 – trening dvosedi
11.30 – 1. tek dvosedi
12.30 – 2. tek dvosedi

ODBOJKA

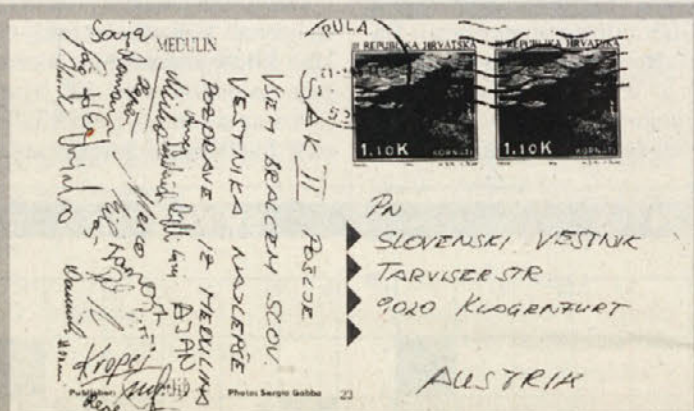
Enns dvakrat boljši

Pretekli petek so odbojkarji iz Doba tekmovali proti prvemu na lestvici. Ob 19. uri se je pričela tekma v Šentpavlu. Bila je to tudi prva tekma novega legionarja Dobljanov, ker se je podajalec Gunther Gressmann poškodoval. Tekma se je za Dobljane pričela slabo. Sprejem je bil slab in napake pri servisu so se vrstile. Z dobrim servisom bi Dobljani lahko nasprotnika spravili v težave, vendar je bilo to obratno. Prva dva seta je moštvo iz Ennsa gladko zmagalo. V tretjem pa so po nekaj dobrih servisih vseh treh legionarjev in lepih akcijah Dobljani vodili že s 13:8. Vendar zadnjih dveh točk niso in niso dobili. Nasprotnik je že znižal na 13:11. Toda Dobljani so si žogo še dvakrat pridobili, vendar so jo takoj spet izgubili. Končni rezultat te tekme se je glasil 3:0 za Enns.

Pokalna tekma proti Ennsu: Že dva dni pozneje so Dobljani spet igrali proti Ennsu, toda tudi v pokalni tekmi so izgubili 3:0.

Sedaj ostane Dobljanom le še cilj, da se ob koncu prvenstva uvrstijo na tretje mesto, torej pred Hypo Celovec. V neposredni tekmi (čez 14 dni) se bo tudi izkazalo, kdo bo ob koncu prvenstva številka 1 na Koroškem.

Trener Ivartnik pa je izjavil, da glede na poškodbe tudi četrto mesto ni slabo. *M. T.*

S priprav v Medulinu bralce Slovenskega vestnika pozdravljajo igralci druge ekipe Slovenskega atletskega kluba.

LAHKA ATLETIKA

Priprave Petra Sterna

Peter Stern iz Rikarje vasi (tekmuje za VST – Velikovec) se je za pripravo na dunajski maraton (42,2 kilometra – 14. april 1996) poskusil na tekmovanju čez drn in strn (kros) in na treh cestnih tekih na Dunaju (prireditelj LCC Dunaj), na katerih se je v svoji starostni skupini (M-20 do 30 let) vedno uvrstil med prve tri.

Na LCC-tekmi preko 25 kilometrov je potreboval le 1:28:02 in s tem v skupnem številku dosegel tretje mesto, v svoji starostni skupini pa je zmagal. S tem tekom pa je izboljšal tudi osebni rekord v polmaratonu s časom 1:13:51.

Pred dunajskim maratonom se bo Peter udeležil še polmaratona v Gradcu (24. 3.) in kros tekm v Bad Kleinkirchheimu, ki štejejo za koroško in avstrijsko prvenstvo.

ŠAHOVSKI OREH ŠT. 21

Problem Ivan Kos / »Šahmati« 1890

Problem znanega slovenskega problemista, star več kot sto let, je obšel ves šahovski svet. Beli, ki je v materialni prednosti, mora matirati črnega kralja v štirih potezah. Pri tem ima glavno vlogo bela dama,

ki na zanimiv in učinkovit način obračuna s črno trdnjavo. Tako je napotilo za reševanje problema!

Rešitev šahovskega oreha št. 20

Za napad na črno rokado beli žrtvuje lovca s potezo 1.Lh6!: Lh6: 2.Sf6+ Kh8 / na 2...Kg7 osvoji beli damo s potezo 3.Sfe8+ / 3.Dd4 c5. Na 3...Lg7 odloči 4.Dh4+. Bela dama pa kljub temu pride na kraljevo krilo. 4.Dh4 Sg8 5.Sg8: 6.Sb5 Dd8 7.Dh6: Sd7 8.Te6!: in črni se je vdal! Črna rokada je razbita, Ta8 pa je še vedno plen belega!

